

CONCÈNTRIC- BAR PROJECT

GIAN CRUZ

CAT

THE GARDEN OF IMAGINARIES

13.07 – 03.09.23

Les comunitats han de distingir-se,
no per la falsedat o la legitimitat,
sinó per l'estil amb què són imaginades.

Benedict Anderson, *Imagined Communities*¹

IMAGINARIS INSINUANTS:
EL SUD-EST ASIÀTIC A CATALUNYA

En el vertigen de navegar per l'imaginari cosmopolita de Barcelona com a artista del sud-est asiàtic i com a artista filipí d'origen espanyol i xinès; l'àncora imaginària d'un jardí en el meu desplaçament, el meu confinament obligatori i la reinsinuació i la reimaginació del poder il·limitat dels trops de les afectivitats.

És més fàcil imaginar altres mons i comunitats o trops intricats i complexos de pertinença o un potent sentit ancorat del lloc. En el repte omnipresent d'insinuar geografies llunyanes

Et parlo en el teu idioma
des del meu llenguatge t'entenc.

Édouard Glissant, *Traité du Tout-Monde: Poétique IV*²

per arrelar-me aquí, on sovint les pluralitats del meu jo del sud-est asiàtic se silencien sistemàticament, s'obre la possibilitat d'un altre món arrelat i englobador. Mentrestant, en una oscil·lació no tan llunyana, també hi ha les seduccions làngüides i desconcertants del sud-est asiàtic, en paraules d'Amitav Acharya, pel que fa a no ser una "regió natural" sinó una comunitat imaginada i socialment construïda".³ Per tant, aquí m'agrada un gest íntim que culmina en la flexibilitat i les il·luminacions xiuxiuejades de la proposta d'"El sud-est asiàtic a Catalunya".⁴

NOTES:

1. Anderson, Benedict. *Imagined Communities: Reflections on the Origin and Spread of Nationalism* (Revised Edition). Verso Books: Londres, 1983, 1991, 2006 & 2016.

2. Glissant, Édouard. *Traité du Tout-Monde: Poétique IV*. Éditions Gallimard: París, 1997.

3. Abdullah, Sarena; Low, Yvonne; Scott, Phoebe; i Whiteman, Stephen. "Aligning New Histories of Southeast Asian Art." *Ambitious Alignments: New Histories of Southeast Asian Art, 1945-1990*. Ed. Stephen H. Whiteman, Sarena Abdullah, Yvonne Low, Phoebe Scott. Power Publications and National Gallery Singapore: Sidney, 2018.

4. El projecte i el terme "El sud-est asiàtic a Catalunya" va ser una proposta i un repte suggerits pel meu antic professor de Manila, el Dr. Patrick Flores (conegut per promoure l'art del sud-est asiàtic a escala global), quan me'l vaig trobar per casualitat a les instal·lacions del MACBA. En aquell moment jo cursava, com a primer participant asiàtic, el Programa d'Estudis Independents al MACBA en l'edició 2019-2020, que era força hostil a l'assimilació de contextos asiàtics i encara més del sud-est asiàtic.

Això em va donar una direcció per seguir i em va dur a iniciar una empresa fascinant de confabulació dins els contorns de la meua pràctica artística. Mentrestant, com que la meua estada a Barcelona s'acaba a causa de les limitacions burocràtiques i financeres, com també de l'esgotament personal i emocional provocat per aquesta exposició, esdevé un gest fugaç d'un final sense pretensions d'aquest suposat projecte a llarg termini, però també potser la primícia d'un altre món que pot proporcionar espais concrets i imaginaris activats per a les persones originàries del sud-est asiàtic aquí a Catalunya.

Gian Cruz (Manila, 1987) és un artista filipí multidisciplinari d'origens espanyols i xinesos la pràctica artística del qual està fortament arrelada en la fotografia, integrada en el seu treball institucional i la seva formació en teoria i crítica de l'art. El treball de Cruz se centra en la volatilitat de la imatge en la cultura contemporània i els múltiples discursos que l'acompanyen. La seva pràctica comprèn la performance, la traducció, la història, l'arquitectura, l'ecologia, el cinema, l'activisme contra el VIH/sida, així com altres àmbits i contextos que es relacionen amb les seves preocupacions actuals com a artista.

UN JARDÍ QUE ES DESPLEGA... A PUNT DE SER

El jardí funciona en certa manera com una imatge latent, invisible i a punt de néixer; o un procés a punt d'assumir una forma o una visualitat. Però el que és curiós és que no vol assumir mai del tot un suposat formalisme o una perceptibilitat nítida, ja que es resisteix a ser percebut en la seva essència o d'una manera concreta. En aquest cas, perdrà aquest gest a cavall de silencis i moviments fugaços i ràpids, com tradicions orals transmeses o històries passades destinades, alhora, a una mena de visibilitat i invisibilitat. És un jardí en procés de performance en un estat de llimbs o un arxiu en procés de recompondre's creant constel·lacions, però també assentant les bases per a la possibilitat d'una geografia alternativa que sembla esquiva i que no acaba mai de prendre forma en aquesta banda del món.

Aquest jardí també conserva vestigis del colonialisme identificable, però les seves oscil·lacions ulteriors sobre el que és perceptivament occidental i el seu funcionament intern evocuen alguna cosa més, difícil de descriure o definir amb

paraules precises, però més fàcil de definir mitjançant una constel·lació d'universos en flux.

El terme funciona a partir d'una adaptació i reinterpretació liberal del concepte del mateix títol de Benedict Anderson. Treballo sobre la idea que el meu jardí suscita d'alguna manera una nostàlgia peculiar de casa i com la meua preocupació anterior com a col·leccionista de plantes és un punt de trobada, i també un punt en què assentar-se i alhora imaginar sense descans. I aquestes imaginacions des d'aquí recorden potser vides passades, llegats nous i inaudits, savieses ancestrals, topografies alternatives i insinuants, viatges intuitius i telepàtics que, tanmateix, estan molt bé dins l'aquí i l'ara. El jardí fa aquí un anhel i una insinuació col·lectius, negociacions en el llenguatge, visibilitats d'esquerdes i silencis, un jardí a punt de deixar múltiples gestos de flux constant i un diàleg circumscribit enmig de la pertinença i la no pertinença, l'absència de lloc i la creació de lloc, la claredat i l'ambigüitat, i com l'*ailleurs* indescriptible se'ns emporta del tot.

ÍNDEX D'IMATGES

1. CAPÍTOL IX, PORTAL NÚM. 9, *liberté... tropicalité... Alma!* (títol alternatiu: *Alma Moreno ballant "Liberté" de Gilbert Montagné al programa "My Loveliness" del Canal 2 de la televisió filipina, c. 1985; data real d'emissió no verificada*). De la sèrie *Portals* (2021-2023), Gian Cruz en col·laboració amb l'artista Gisela Marcelang.

2. CAPÍTOL X, PORTAL NÚM. 10, *Ang mga alon na patuloy na maguugnay sa amin ni Balai Ama mula dito sa Amposta hanggang sa dulo ng Pilipinas* (segons *Badjao*, 1957, dir. Lamberto V. Avellana, 105 min, Filipines). De la sèrie *Portals* (2021-2023), Gian Cruz en col·laboració amb l'artista Gisela Marcelang.

3. CAPÍTOL XIII, PORTAL NÚM. 13, *Ang Pagibig kong Stateside: l'extraordinària història d'amor de Rizelle i Eric* (segons la comèdia romàntica *Isang Tanong, Isang Sagot*, 1997, dir. Mac Alejandre, 104 min, Filipines). De la sèrie *Portals* (2021-2023), Gian Cruz en col·laboració amb l'artista Gisela Marcelang.

4. CAPÍTOL XXX, PORTAL N.º 30, *Autoretrato sa ilalim ng mga dahong mukhang plumahe, Amposta – Liblib na mga pook sa Pilipinas sa isla ng Luzon at isang hipnotikong tanawing panlalawigan sa Luzon sa Days of Being Wild*, 1990, dir. Wong Kar-Wai, 95 min, Hong Kong, Filipines, 2021-2022. De la sèrie *Portals* (2021-2023), Gian Cruz en col·laboració amb l'artista Gisela Marcelang.

5. CAPÍTOL XXXIX, PORTAL NÚM. 39, *Love Me Like A Love Song: Autoretrat com a actor d'un vídeo karaoke*, 2023, amb la lletra de la versió de l'èxit de Tootsie Guevara "Kaba", estrenat al començament de 1999 i interpretat originalment per Ten-ten Muñoz, Vilafranca del Penedès, Barcelona, Espanya. De la sèrie *Portals* (2021-2023), Gian Cruz en col·laboració amb l'artista Gisela Marcelang.